

Egy hisztéria margójára

Az ellenzék hetek óta hisztérikus hecc-kampányt folytat az elektronikus médiák vezetőinek számukra kedvezőtlen döntései miatt. Ez a „csodálatosan” összehangolt akció azonban nagyobb kárt okoz a hőzöngő politikai erőknél, mint az általuk támogatott kormányzatiaknak. Az ellenzék e kiállással önmagát ítélte el!

Ki az az ember, aki miatt ma ez az összehangolt politikai körös kompromittálja magát?

Bánó Andrásról van szó, aki kijelentette, hogy vágtalan szalagot adott át vizsgálatra. Amikor kiderült, hogy ez nem igaz, manipulálnak nyilvánította a vizsgálati eredményt. Azután azt közölte, hogy az angol szakértők véleménye azért nem fogadható el, mert ők nem ismerik a hazai belpolitikai viszonyokat. (Mintha műszaki tények egy ország belpolitikai függvényei lennének!) Egy sajtófogadáson pedig úgy nyilatkozott, hogy hadállást veszítettek!

Ezzel nem kevesebbet ismert el, mint azt, hogy az általa irányított főosztály hadállás volt, harci objektum, ha tetszik: szervezett politikai bázis, nem pedig semleges hírközlő szerv. Ennek az embernek a szellemi képességeit a jó ízlés nem engedi minősíteni! Hát őt védelmezik, illetve a hadállást, amelynek parancsnoka volt.

Bánó politikai szereplésének, mostani magatartásának, mellébeszélésének, ostoba és

ellentmondásos nyilatkozatainak azonban eltörpülnek a negatív hatásai ama hecc-kampány mellett, amelyet a liberális és szalonbolsevik ellenzék műfelfáborodása és sajtómáfiajuk okoz ország-világszerte. Azzal, hogy kollektíven védelmezik a csalásban indokoltan vádolható főszervezőt, azt igazolják, hogy érdekeiket nem sértette, céljaiknak tevékenysége megfelelt, hogy morálisan is azonos szinten állnak és eszmei közösséget vállalnak vele, hogy egy húron pendülnek. A tyűkoltvajtól nem várható el, hogy elítélje lebukott társát. A szélfúvós, a kasszaferő, a zsebmetsző is szolidáris a hasonszórúval. A diverzánsal is mindig egyetértenek a hasonló célokkal bomlasztók!

Mint ahogy azonban az egykori események tendenciózus beállítása, a külvilág hazug kommentárokról épített célzatos dezinformálása ma már nem tagadható, e politikai svájkosság védelmezői magukat is vád alá helyezték, hiszen önként ültek a vádlottak padjára. A bűnpártolással az elmarasztalást saját fejüre vonták.

Sajnálom, hogy nekem kell felhívnom Bánó elvtárs hazai támogatóinak figyelmét, hogy a sáros ember melletti kiállítás minősíti a pártfogókat is. Aki gúnyt űzött a szakmai és etikai tisztességéből, azt védelmezheti a védőügyvédje, mert neki ez tiszte. De itt politikusok, pártvezérek, pártcsoporthoz, tömegszervezetek keltek felsült aktívájuk védelmére. És szokásuk szerint mozgósították az ügyészségtől kezdve a Legfelsőbb Bíróságon át (a köztársaság elnökeig) összes

szövetségesüket, s nem is eredménytelenül! Az sem zavarta őket, hogy országos és nemzetközi hangulatkeltésükkel megelőzték a bíróság ítéletét, befolyásolni igyekezvén azt a döntésben. (És a semleges Göncz Árpád a hivatali kötelességét teljesítő elnökhelyettest kívánja leváltani! Rontja a Bánó félék esélyeit! Ragyogó logika!)

Fülembe csengenek az igazságszolgáltatást mobilizáló egykori csodálatos harci jelszavak: „Szabadságot a Rosenberg házaspárnak!” „Hálál a feketézökre!” „Szabadságot Beloianisznak!”

Sajnos, azok a ma ellenzéki erők, amelyek hazánk politikai életét szeretnék irányítani, a Rákosi- és Kádár-adminisztráció politikai emleiről nevelkedtek. Akkor egy ügynök soha nem bukkantott le, mert a hatalom a kádereit minden körülmények között megvédte, sőt magasabb beosztásba sorolta, hogy feddhetetlenségét bizonyítsa. Sajnálatos, hogy az eddigi politikai gyakorlattal képtelenek szakítani. Pedig ma más a helyzet. Nem rendelkeznek akkora hatalommal, és a veszélyeztetettség nyilvánított, valójában háborítatlanul érvényesülő sajtószabadság következtében azt is le lehet írni, amit ők nem akarnak!

Szeretném felhívni e „nemzetmentő erők” figyelmét, hogy ez a gyakorlat a sztilinizmust megelőző korban sem volt időszerű. A politikai hatalom mindig is kihasználta provokátorok, ügynökök, besúgók, kerítők, háttéraktivisták együttműködési hajlandóságát. De akár anyagi, akár eszmei indítékai voltak a kollaboránsoknak, le-

lepleződésük esetén sorsukra hagyta őket. Nem kompromittálta magát a védelmükben. Ez a magatartás ugyan nem etikus, de praktikus. Politikai veszélyeket vállalni leleplezett ügynökökért nem célszerű; úgyse használhatók tovább! Leírták, sorsukra hagyta őket. A Horthy-rendőrség — a nemzetközi hagyományok ismeretében és követésében — e gyakorlatot alkalmazta.

Ezt a kockázatot az ügynököknek vállalniuk kellett. Főleg akkor, ha közreműködésüket a gyanútlan „ellenfél” is kitűnően dotálta. Mártírként váltak füstté egy politikai istenség felcícomázott oltárán.

Taal Márton
Budapest

Az Úr anyyala

Még mindig megborzdva emlékezem vissza a két év előtti gyászos karácsonyomra. A másnapi szentestére készülődve hirtelen rosszul lettem fogott el. Kezdetben nem tulajdonítottam nagy jelentőséget a betegségnek, gondolva, hogy majd kiheverem az észlelt „fáradtságot”. Sajnos azonban este már orvosért kellett menni, aki azonnal mentőt hívott. Emlékezem szinte elhagyott, nem tudtam beszélni, a családdal értelmes szót váltani... Mintha légüres térben mozgott volna a fejem, és képtelen voltam felfogni, hogy mi történt velem.

Marika lányom kísért be a kórházba. Az intézet orvosai, ápolói tanácstalanul álltak mellettem, és este tíz órakor már infúziós kezelést kaptam. A gyors orvosi kezelés úgy

éreztem, megállította a betegséget, de a lelkem fájt, hogy ilyen gyászos karácsonyra ébredtem.

Az új környezetben bódultan kerestem a helyem, a részvétnyilvánítóknak nem tudtam megmagyarázni, hogy mi fáj... A látogatóknak, családtagoknak néhány hangfoszlánnyal mutogatva tudtam érzékelteni az „ürességet”, ami egyik napról a másikra körülvevett. A szép karácsonyi ünnepkörben pedig minden szál megszakadt, ami a szeretet szertartásosságához kötött volna. Még a Teremtőhöz sem tudtam fohászkozni, aki egész életemben reménységet adott. Tragédiám naponta elkísért a közömbösség határáig. Lelki fájdalomaimban még az Úr imádságára sem emlékeztem. Az orvosi tanácsokat ösztönösen betartottam, valahogy mindig azt éreztem, hogy nekem meg kell gyógyulni...!

Így teltek üres, szomorú napjaim, amikor egy január közepi délben megérkezett az ebéd. A nővér az én éjjeliszekrényemre is letette. A szürke hétköznapokon látogatóm sem volt, hiszen a gyerekek mind dolgoztak. Olyan keserűség fogott el a szájalmas életem láttán, hogy a torkomat szorongatta a sírás. Közben a betegársak közül valaki szelíztetés céljából kinyitotta az ablakot. Távoból hangfoszlányokban behallatszott a déli harangszó. Egyszerre mintha az emlékezetem kinyílt volna, fülemből zendült a harang szava: „Fohászkozd gyarló földi halandó!”

És mit tesz Isten! Az Úr anyyala mozaikokban megjelent előttem... És önkéntelenül elkezdtem imádkozni... Előbb

egy, majd kettő és három idővölgy... Azután a többi... Imádkozzál érettnék Istennek szent anyja... Minden betűje összeállt...! Végül... Ugyanazon a mi urunk Jézus Krisztus által... Ámen!

Hátrafordultam — hogy ne lássák —, keresztet vetetem és boldog voltam, hogy fohászkozhattam a Teremtőhöz... Amikor a kanalat megfogtam, a könnyeim a levelebe hullottak... Három hét múltán ez volt az első perc, amikor értelmes gondolat hagyta el az agyamat. Megszületett az első imádság: „Az Úr anyyala...” Azután — tájékozódás után — megtudtam, hogy vasárnap délelőtt miseszolgálat is lesz az azt igénylő betegeknek. Az előző napokban szinte reggeltől estéig az ismert gregorián dallam zúgott a fejemben: „Bemegek szent templomba...” Így szomorú helyzetembe is jobban belenyugodtam. Gyermekeim egy kis imádságoskönyvet is behoztak, és elkezdtem „tanulni” az Úr imádságát, a „Miatyánkot” is. Tapasztaltam azt a bölcs mondást, hogy betegével együtt az orvos is Isten kezében van.

A lelkiismeretes gyógykezelés, a családi összefogás, és az isteni gondviselés adott erőt, hogy egy hónap elteltével hazatérhettem. Azóta szedem a gyógyszereket és keresem a helyemet a világban. Útravalóul pedig olyan fogadalmat tettem, hogy ha meggyógyulok — engesztelésül — naponta kétszer is elvégzem az Úr angyalát.

Ofella Sándor
Tápiószecső

MŰVELŐDÉS

Sándor András

Lombkorona gyökerek nélkül

„Második anyanyelvünk”

II. Amikor a latin nyelvet száműzték a hazai közoktatásból, alkotmányos érzékünk és jogérzékünk alapjait akarták megsemmisíteni és védtelenné akarták tenni ama törekvással szemben, mely a nemzetek sorából akart (akár ma is) kitörölni bennünket. Az ateistává átváltott bizantinizmus valamilyen „szocialista” halandzsa foltozott leple alatt kulturális létünk gyökereinek esett neki: ezért tiltotta, üldözte, gúnyolta magyar (és nem semleges, nem nemzetközi, nem butító) közoktatási rendszerünk egyik alappilléret, a latinitást.

A latinság visszahelyezése, mint szegletkő, kultúránk építményébe, egyszerre nemzeti és európai ügy, bár a transznacionális *Disznófejű Nagyúr* társaságok számára olyan, mint ördögnek a tömjénfüst. Amely nemzetnek nincs múltja, nincs jövője sem; a magyar múlt pedig érthetetlen latin nyelv nélkül, mely ezt a nemzetet Európával összekapcsolta és egyszersmind gátat emelt a nemzeti függetlenséget fenyegető erők elé.

Félreértés ne essék: nem valamiféle nosztalgiairól van szó, amely vissza akarja ringatni ezt a nemzetet az 1867-től 1918-ig állt díszletek közé. Ellenkezőleg: túlélésünk feltétele, a modernizáció dörömből abban, amit leírtunk. Ha nem tudunk a posztindusztriális (ismét egy latin szó) Európával összekapcsolódni, befejeztük történelmünket. A modernizáció a számítógép, az elektronika és a rendszerelmélet hatalomátvétele. Már ennek a nemzedéknek az életében átalakul az oktatás: cseppfolyóssá válnak a határok az egyes diszciplínák között, egymásba folynak a tudományágak, s új elrendezésben éppen ez az interdiszciplinaritás fog visszatérni, melyet az ókori civilizáció zenitjén éppen a klasszikus latin kultúra képviselt. Rendszerben gondolkodni: ehhez klasszikus kulturális megalapozottság és latin nyelvi logika szükséges.

Mindamelett veszélyek is fenyegetnek. A nagy kultúra- és technológiaváltások az emberiség történetében nagy

veszteségekkel is jártak. A keresztényiség fölemelte a kultúrát, de sokat pusztított is a múlt értékeiből. Am az új hit, az új szellem katonái között gyertyafénynél körmölő hősök is voltak, akik megmentették a klasszikus ókorok legalább néhány nagy szellemi alkotását; reverendájuk és kámsájuk alatt melengelve lopták át és rejtették a reneszanszig saját fanatizmusuk elől. S újfent: sok kézirat veszett el a könyvnyomatás elterjedése után, és elsorvadt az amatőr színjátszás virágos kertje a képernyő hódítása nyomán.

Vigyázzunk: az ember, ha a múltat és jövőt, mint dimenziót elveszíti, kifejezéstelen szemű robottá válik az örök jelenben. Márpedig a számítógépben tárolt információ mindig jelen idejű, a számítógép nyom nélkül töröl, régebbi programok nem rekonstruálhatók. Csak a történeti tudat tárgyi környezetének, az írásos dokumentumoknak vannak valóságos idődimenziói. A számítógépesítés nehezen felférhető hatásmechanizmu-

sai nemcsak a társadalmi élet felszínét, hanem a társadalom tudati mélyrétegeit is birtokukba veszik.

A közoktatásnak, éppen a posztindusztriális jövő érdekében, kötelessége kimunkálni, hogy már-már végveszélybe került klasszikus kultúránk miképpen épüljön be egy véletlenül sem fogyasztó, hanem nagyon is kreatív modernizáció alapjaiba. Egy új, magyar (és nem a magyarságot halálba altató) értelmiség éppen a latin nyelv és irodalom kapcsán tehet szert a szóbeliség és írásbeliség viszonyának azokra a megértési kulcsaira, melyek olyannyira szükségesek egy elektronikával összefonódott kultúrához, ahhoz, hogy az ne a terméketlen fogyasztás elszáradásra ítélt növénye, hanem valósággal kultúra legyen. Gyökértelen, szélhajtotta ördögcséker lesz a mi fejlettségünk, ha szentül hisszük, hogy a *computer* angol szó, és nem tudjuk, hogy *computer* formában — latin.

Veszélyes gyűeleget az a társadalom, mely számítógé-

pes barbárokból vagy akár csak számítógépes újszülöttekből áll, akiknek minden vicc új. Az európai fejlettség az európai kultúra fájának jelenlegi lombkorona-szintje, s

ennek a fának a gyökere a latinság. Ne ringassuk magunkat abban az illúzióban, hogy eljutunk eddig a lombkorona-szintig — gyökerek nélkül. (Vége)

Közalkalmazottak sztrájkja Isaszegen

Az első világháborút követő összeomlás, majd a forradalom által kiváltott zavaros időszak Pest megyében is megfigyelhető volt. 1918 decemberében Isaszegen felelőtlen elemek merényletet kíséreltek meg az egyik tisztviselő ellen. A község közalkalmazottai december 16-án gyűlést tartottak. Ott Károly iskolaigazgató nyitotta meg az ülést, melyen ismertette a tényeket: „... a község lakosságának egy rétegében a forradalom kitörése óta bizonyos nyugtalanság volt észlelhető, mely a községbeli közalkalmazottak — szerintük 'urak' — ellen irányul. Eddig komolyabb fontosságot ezen jelenségek nem tulajdonítottunk, tegnap este azonban Badányi Károly községi adóügyi jegyző ellen mintegy 10 főből álló csoport gyilkos merényletet követett el s kevés hűja, hogy nevezett kártársunk annak áldozatául nem esett.” A hozzászólásokból kiderült, hogy másokat is értek atrocitások. A község tisztviselői ezért elhatározták, hogy munkájukat beszüntetik, sztrájkot kezdenek, és azt egészen addig folytatják, amíg elégtételt nem kapnak. Ennek formáját is meghatározták. Szigorú vizsgálatot követeltek a tettek ellen, s e vizsgálat eredményét népgyűlésen ismertessék a falu lakóival, és a népgyűlés mondja ki hogy a tisztviselők ellen hangoztatott vádak alaptalanok és megtámadásuk, „egyeseknek ellenük való igazgatása erkölcsstelen merénylet.” A sztrájkot mindegyik köztisztviselő elfogadta, de a községi orvos bejelentette: csak a járvány elmúltával szünteti be működését.

Pogány György